

การศึกษาว่าด้วยการบริหารอำนาจ บนเส้นทางแห่งสัจจะ

เสถียร จันทิมาธร

เส้นทางสู่อำนาจ
พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

เสถียร จันทิมาธร

เส้นทางสู่อำนาจ
พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'ชาติชาย ชุณหะวัณ' (Chatichai Choonhavan).

เสถียร จันทิมาธร

กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มติชน ๒๕๔๘

ชุดบุคคล

เส้นทางสู่อำนาจ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ • เสถียร จันทิมาธร

พิมพ์รวมเล่มครั้งแรก : สำนักพิมพ์มติชน, กรกฎาคม ๒๕๔๘

ราคา ๑๔๐ บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

เสถียร จันทิมาธร.

เส้นทางสู่อำนาจ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ. กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๔๘.

๓๐๓ หน้า : ภาพประกอบ.

1. ชาติชาย ชุณหะวัณ, พล.อ.--บทบาททางการเมือง I. ชื่อเรื่อง

923.2

ISBN 974 - 323 - 533 - 7

บรรณาธิการ : ประยงค์ คงเมือง

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : กิตติวรรณ เทิงวิเศษ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : พัลลภ สามสี, อัจฉรินทร์ ทิมวัฒน์,

พิสูจน์อักษร : ชัยรัตน์ เลิศรัตนพร

คอมพิวต์กราฟิก : นิภา นานาสวัสดิ์

ออกแบบปก : วิธีทำ

ศิลปินกรรม : จิราพร รอดมา

สำนักพิมพ์มติชน

บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) : ๑๒ ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ ๑ เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๕๕๐-๐๐๒๑ ต่อ ๑๓๓๕ โทรสาร ๐-๒๕๕๙-๕๘๑๘

แม่พิมพ์สี-ขาวดำ : กองพิมพ์สี บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) ๑๒ ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ ๑ เขต

จตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๕๕๐-๐๐๒๑ ต่อ ๒๔๐๐-๒๔๐๒

พิมพ์สี : บริษัทพิมพ์ดีการพิมพ์ จำกัด ๘๘/๑๙๘-๒๐๐ หมู่ ๕ ถนนพระยาสุเรนทร์ (ซอยรามอินทรา ๑๐๙) กง

เทพฯ ๑๐๕๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๙๑๙-๑๔๘๑, ๐-๒๙๑๙-๑๔๘๙, ๐-๒๕๕๐-๑๐๖๕-๕ โทรสาร ๐-๒๙๑๙-๑๕๐๗

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา : นางสุนิสา อินทร์นุรักษ์

จัดจำหน่ายโดย : บริษัทงานดี จำกัด (ในเครือมติชน) ๑๒ ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ ๑ เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๕๕๐-๐๐๒๑ ต่อ ๓๓๐๕, ๓๓๐๖ โทรสาร ๐-๒๕๕๐-๐๕๕๘

• www.maticchonbook.com

สารบัญ

คำนำสำนักพิมพ์	๙
คำนำผู้เขียน	๑๑
๑. ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๓๑ ณ บ้านสี่เสาฯ	๑๕
๒. พฤษภาคม ๒๕๓๑ ณ สามพราน	๑๙
๓. กรกฎาคม ๒๕๓๑ ชาลิต ยงใจยุทธ	๒๓
๔. บ้านพลับพลาไชย เมษายน ๒๕๖๕	๒๗
๕. อยู่กับ ‘จอมพล’ ในวังสวนกุหลาบ	๓๑
๖. นักเรียนนายร้อย ‘สมบุญ’ รุ่น พ.ศ. ๒๕๔๒	๓๕
๗. อำนาจ ‘จอมพล’ อำนาจบนฐานแห่ง ‘ปืน’	๓๙
๘. การต่อสู้ ๒ แนวทาง ปรีดี VS แปลก	๔๓
๙. แนวทาง “ประชาธิปไตย” โค่นรัฐบาล “หลวงธำรงฯ”	๔๗

๑๐. รัฐประหาร ๒๔๙๐ โค่นกลุ่ม “กลุ่มปรีดี-อำรง”	๕๑
๑๑. รัฐประหาร ๒๔๙๐ เปิดประตูสู่ ‘อเมริกา’	๕๕
๑๒. รัฐประหาร ๒๔๙๐ รัฐประหารสู่รัฐประหาร	๕๙
๑๓. รัฐประหาร ๒๔๙๔ เส้นทางของ ‘ทหารหนุ่ม’	๖๓
๑๔. รัฐประหาร ๒๔๙๔ เปิดประตูสู่ ‘ธุรกิจ’	๖๗
๑๕. ‘ขุนนาง’ นักธุรกิจ กลุ่มราชครู VS กลุ่มสี่เส้า	๗๑
๑๖. จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ผู้บัญชาการทหารบก	๗๕
๑๗. การต่อสู้ ๒ แนวทาง เผ่า VS สฤษดิ์	๗๙
๑๘. ธุรกิจ การเมือง ขุนทหาร การเมือง	๘๓
๑๙. ๑๐ กันยายน ๒๕๐๐ ปฏิกริยาจาก “กองทัพบก”	๘๗
๒๐. บันทึก “ลับที่สุด” จาก ‘ก.’ ถึง ‘พี่เผ่า’	๙๑
๒๑. ๑๖ กันยายน ๒๕๐๐ ‘จอมพล’ โค่น ‘จอมพล’	๙๕
๒๒. ๑๗ กันยายน ๒๕๐๐ เนรเทศ ‘อัศวิน’ เผ่า	๙๙
๒๓. “เหยื่อ” รัฐประหาร จาก ‘ทหาร’ ไปเป็น ‘ทูต’	๑๐๓
๒๔. ๑๕ ปีในต่างแดน ๑๕ ปีในฐานะ “ทูต”	๑๐๗
๒๕. จาก พล.จ.ชาติชาย มาเป็น พล.ต.ชาติชาย	๑๑๑
๒๖. สายสัมพันธ์ลึกซึ้งจอมพลถนอม กิตติขจร	๑๑๕
๒๗. เส้นทาง ‘การเมือง’ เส้นทางของ ‘ทหารหนุ่ม’	๑๑๙
๒๘. บทบาทชาติชาย ชุณหะวัณ กับ “แบล็ก เชปเทมเบอร์”	๑๒๓
๒๙. ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ รัฐบาลสัญญา ธรรมศักดิ์	๑๒๗
๓๐. การเมือง นักการเมือง หลัง ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖	๑๓๑
๓๑. หลัง ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ นักการเมืองชอชราชครู	๑๓๕

๓๒. พลเอกไพบูลย์ คุ้มดวง อดีตนายกรัฐมนตรี กับพรรคชาติไทย	๑๓๙
๓๓. มองพรรคชาติไทย ผ่านประมาณ อติเรกสาร	๑๔๓
๓๔. เลือกลงตั้ง ๒๖ มกราคม ๒๕๑๘ ส.ส.นครราชสีมา	๑๔๗
๓๕. การเมืองปี ๒๕๑๘ กับประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์	๑๕๐
๓๖. การเมืองปี ๒๕๑๘ กับบทบาทพจน์ สารสิน	๑๕๔
๓๗. การเมืองปี ๒๕๑๘ กับบทบาทคึกฤทธิ์ ปราโมช	๑๕๘
๓๘. การเมืองปี ๒๕๑๘ ๑๘ เสียงของ “คึกฤทธิ์”	๑๖๒
๓๙. “ชาติชาย ชุณหะวัณ สานสัมพันธ์กับ “จีน”	๑๖๖
๔๐. ชาติชาย” กับ “จีน” จากปี ๒๕๑๕-๒๕๑๘	๑๗๐
๔๑. บทบาทอานันท์ ปันยารชุน ปลัดกระทรวงต่างประเทศ	๑๗๔
๔๒. ปฏิกริยา ผลสะท้อน หลังเดินทางเยือน “จีน”	๑๗๘
๔๓. แรงดีด แรงสะท้อน จากกฤษณ์ สีวะรา	๑๘๒
๔๔. รัฐบาลคึกฤทธิ์ ปราโมช กับการย้าย ‘ทหาร’	๑๘๖
๔๕. เลือกลงตั้ง ๕ เมษายน ๒๕๑๙ “สังคมนิยม” พ่ายแพ้	๑๙๐
๔๖. บทบาทบรรหาร ศิลปอาชา กับพรรคชาติไทย	๑๙๔
๔๗. เลือกลงตั้ง ๕ เมษายน ๒๕๑๙ กับรัฐบาลเสนีย์ ปราโมช	๑๙๘
๔๘. จอมพลถนอม กิตติขจร กับ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙	๒๐๒
๔๙. บทบาทพรรคชาติไทย หลัง ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙	๒๐๖
๕๐. รัฐประหาร ๒๕๒๐ เกียรติศักดิ์ ชมะนันทน์	๒๐๙
๕๑. เลือกลงตั้ง ๒๒ เมษายน ๒๕๒๒ กับชาติชาย ชุณหะวัณ	๒๑๓
๕๒. เลือกลงตั้ง ๒๒ เมษายน ๒๕๒๖ เกียรติศักดิ์ ชมะนันทน์	๒๑๗
๕๓. ๓ มีนาคม ๒๕๒๓ เปรม ติณสูลานนท์	๒๒๑

๕๔. กรณี “เทเลทัศน์น้ำมัน” กับชาติชาย ชุณหะวัณ	๒๒๕
๕๕. เลือกลงตั้ง ๑๘ เมษายน ๒๕๒๖ “ชาติชาย” เป็น “ฝ่ายค้าน”	๒๒๙
๕๖. บันทึกท่าน “ประมาณ” ทำไม่จึงเป็น “ฝ่ายค้าน”	๒๓๓
๕๗. ศึกษา “สมุดปกดำ” พรรคชาติไทย เมื่อ “ชาติไทย” เป็น “ฝ่ายค้าน”	๒๓๗
๕๘. “ชาติไทย” เป็น “ฝ่ายค้าน” มุมบรรหาร ศิลปอาชา	๒๔๑
๕๙. รำลึกใน “ชาติไทย” ศึกใน “ชอวยราชครู”	๒๔๕
๖๐. ยุบสภา พฤษภาคม ๒๕๒๙ ศึกภายใน ‘ระเบิด’	๒๔๙
๖๑. สัญญาณจากเปรม ดินสุลานนท์ สัญญาณถึงพรรคชาติไทย	๒๕๓
๖๒. บทบาทชวลิต ยงใจยุทธ กับพรรคชาติไทย	๒๕๗
๖๓. แรงสะเทือนจาก “อาทิตย์” ภายในพรรคชาติไทย	๒๖๐
๖๔. ปมเงื่อนเช็ด ๒๐-๓๐ ล้าน บรรหาร ศิลปอาชา	๒๖๔
๖๕. แล้วชาติชาย ชุณหะวัณ ก็เป็นหัวหน้าพรรคชาติไทย	๒๖๘
๖๖. เลือกลงตั้ง ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๒๙ รองนายกรัฐมนตรี	๒๗๒
๖๗. ฤทธาณภาพ “ป้าเปรม” ยุบสภา พฤษภาคม ๒๕๓๑	๒๗๖
๖๘. เลือกลงตั้ง ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๓๑ อาทิตย์ กำลังเอก	๒๘๐
๖๙. เลือกลงตั้ง ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๓๑ กับบรรหาร ศิลปอาชา	๒๘๔
๗๐. ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๓๑ เปรม : “ผมพอแล้ว”	๒๘๘
๗๑. รัฐบาลชาติชาย ชุณหะวัณ บทบาทบรรหาร ศิลปอาชา	๒๙๒
๗๒. ย่างก้าวประธานรัฐสภา ย่างก้าวอุกฤษ มงคลนาวิน	๒๙๖
๗๓. ชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรีคนที่ ๑๗	๓๐๐

คำนำสำนักพิมพ์

ทำไม พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณจึงประสบความสำเร็จทางการเมืองอย่างสูง มีเหตุปัจจัยแวดล้อมอะไรบ้างที่ทำให้สามารถรักษาอำนาจและขึ้นสู่อำนาจได้

บนพื้นฐานแห่งความสงสัยใคร่รู้เดียวกัน

เสถียร จันทิมาธร เคยนำเสนอ “**เส้นทางสู่อำนาจ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์**” มาแล้วเล่มหนึ่ง

โดยอาศัยการศึกษาจากข้อมูลจากแหล่งต่างๆ รวมถึงแหล่งข้อมูลข่าวส่วนตัวที่ผู้เขียนเก็บรวบรวมไว้อย่างละเอียดถี่ถ้วน ก่อนจะเอาทิ้งหมดมาร่อนบนตะแกรงทางความคิดเป็นเรื่องราวที่น่าติดตาม โดยยืนอยู่บนการนำเสนอที่เป็นสัจจะและความจริง

และ “**เส้นทางสู่อำนาจ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ**” เล่มนี้ ยืนอยู่บนความแม่นยำในการนำเสนอเดียวกัน

ความสำคัญของจุดหมายที่มุ่งเพื่อให้ผู้อ่านซึ่งเป็นราษฎรตาต่ำๆ ของประเทศ ภายใต้อำนาจปกครองระบอบประชาธิปไตยนี้ได้รับรู้และขัดแย้งในการบริหารอำนาจเช่นกัน

ดังที่ผู้เขียนกล่าวว่า ผู้ที่ขึ้นสู่อำนาจต่างเคยศึกษาเส้นทางแห่งอำนาจเก่า และวิถีแห่งการบริหารอย่างละเอียด แต่ราษฎรทั่วไปไม่เคยมีใครศึกษาเส้นทางแห่งอำนาจนี้เลย จึงไม่แปลกเลยที่ราษฎรจะตกอยู่ในภาวะที่ไม่มีปากไม่มีเสียงตลอดมา

“เส้นทางสู่อำนาจ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ” ให้ภาพในทุกมิติชีวิตตั้งแต่กำเนิด ตลอดทุกก้าวอย่างที่เกี่ยวพันกับการเมืองไทย อย่างมีนัยสำคัญมาโดยตลอด

คุณค่าของทุกชีวิตมีหลากหลายแง่มุม แต่จะมีสักกี่คนที่ทุกแง่มุมชีวิตเปี่ยมไปด้วยเรื่องราวน่าศึกษาใคร่ควร เป็นบันทึกสำคัญหนึ่งในหน้าประวัติศาสตร์การเมืองไทย

สำนักพิมพ์มติชน

คำนำผู้เขียน

จากเส้นทางสู่อำนาจ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ มายัง เส้นทาง

สู่อำนาจ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

เป็น “เส้นทาง” ที่มีความต่อเนื่อง

เป็นส่วน ๑ ของการศึกษาในเรื่องของ “อำนาจ” คล้ายกับจะ
เริ่มต้นที่พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ แต่เมื่อมาถึงยุคของพล.อ.ชาติชาย
ชุณหะวัณ ก็จะมองเห็นความสัมพันธ์ ก็จะมองเห็นความต่อเนื่อง

ประการหนึ่งว่า พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ เป็นจุดเริ่มต้น

แต่เอาเข้าจริงๆ เมื่อดำเนินการศึกษาเรื่องราวของพล.อ.ชาติชาย
ชุณหะวัณ ก็ค่อยๆ ประจักษ์ว่า พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์มิได้เป็นจุด
เริ่มต้น ตรงกันข้าม รากฐานความเป็นมาของพล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ
ยาวไกลมากกว่า

ยาวไกลไปจนถึงยุคของพ.อ.หลวงพิบูลสงคราม

แท้จริงแล้ว พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ มีจุดเริ่มต้นเข้าสู่วงจรแห่ง
“อำนาจ” อย่างแท้จริงก็ในยุคของจอมพล ป.พิบูลสงคราม โดย
เฉพาะอย่างยิ่งสถานการณ์นับแต่รัฐประหารเมื่อเดือนพฤศจิกายน
๒๔๙๐ เป็นต้นมา

น่าสนใจก็ตรงที่รัฐประหารเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๐ ร.อ. ชาติชาย ชุณหะวัณ มีบทบาทร่วมด้วยในระดับสมาชิกผู้ก่อการ เห็นหรือยังว่าเส้นทางสู่ “อำนาจ” มีลักษณะพลิกผันและแปรเปลี่ยนเป็นอย่างสูง

ขณะเดียวกัน ตรงจุดแห่งภาวะที่พลิกผันและแปรเปลี่ยนนี้ต่าง หากคือเสนห์อย่างมากทำให้การศึกษาเส้นทางสู่ “อำนาจ” ทวีความน่าสนใจเป็นทศเท่าทวีคูณ

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาเส้นทางสู่อำนาจของพล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ หรือเส้นทางสู่อำนาจของพล.อ. ชาติชาย ชุณหะวัณ ลักษณะร่วมอย่างสำคัญก็คือลักษณะร่วมที่ยังไม่มีการสรุป

นั่นก็คือ ยังปล่อยให้ประเด็นว่างๆ เอาไว้ก่อน เพียงแต่ต้องการนำผู้อ่านให้เข้าไปในเส้นทางสู่ “อำนาจ” ร่วมด้วยเท่านั้น

เป้าหมายในการศึกษาเส้นทางสู่ “อำนาจ” คือการศึกษาในเรื่องการบริหาร “อำนาจ”

การบริหารและจัดการกับ “อำนาจ” ต่างหากมีเสน่ห์และความเข้ายวนมากกว่า เพราะจุดนี้เองที่สร้างความแตกต่างของผู้มีอำนาจแต่ละคน

และนี่คือภาระหน้าที่ร่วมกันของพวกเขาซึ่งเป็น “ราษฎร”

ที่ผ่านมามีคนที่ต้องการ “อำนาจ” มักจะศึกษากระบวนการแห่ง “อำนาจ” ขณะที่ “ราษฎร” ตกอยู่ในฐานะผู้ถูกปกครองแทบไม่มีปากเสียงอะไรเลย

นั่นก็เพราะ “ราษฎร” ไม่ยอมศึกษากระบวนการแห่ง “อำนาจ” ของฝ่ายปกครอง

เสถียร จันทิมาธร

เมษายน ๒๕๕๘

เส้นทางสู่อำนาจ
พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

ชาติชาย ชุณหะวัณ

เสถียร จันทิมาธร

๑

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๓๑ ณ บ้านสี่เสาฯ

คำของวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๓๑

เป็นคำที่ทรงความหมายเป็นอย่างสูง ไม่เพียงแต่ทรงความหมายต่อพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์

หากยังทรงความหมายต่อพล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ หัวหน้าพรรคชาติไทย พล.อ.อ.สิทธิ เสวตศิลา หัวหน้าพรรคกิจสังคม นายพิชัย รัตตกุล หัวหน้าพรรคประชาธิปไตย พล.อ.เทียนชัย สิริสัมพันธ์ หัวหน้าพรรคราษฎร และพล.อ.พล เริงประเสริฐวิทย์ หัวหน้าพรรคสหประชาธิปไตย

เป็นคำที่หัวหน้าพรรคการเมือง ๕ พรรคซึ่งกุมคะแนนเสียง ๒๑๕ จากทั้งหมด ๓๕๗ เสียง ตกกลงจะมอบความไว้วางใจให้พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์รับเป็นนายกรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง

หลังจากที่เคยเป็นมาแล้วภายหลังการเลือกตั้งเดือนกรกฎาคม ๒๕๒๙

หลังจากที่เคยเป็นมาแล้วภายหลังการเลือกตั้งเดือนเมษายน ๒๕๒๖

หลังจากที่เคยเป็นมาแล้วภายหลังพล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ลาออกเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๒๓

แต่คำตอบพร้อมทั้งบรอยยิ้มของพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ในคำของวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๓๑ กลับบอกเหนือความคาดหมาย

“ขอขอบคุณมากครับ แต่ผมพอแล้ว”

บทสรุป “ผมพอแล้ว” ที่ตั้งขึ้นจากพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ส่งผลสะท้อนอย่างลึกซึ้งในทางการเมือง

เพราะว่าเบื้องหลังคำว่า “ผมพอแล้ว” ดำเนินไปบนพื้นฐานที่หนักแน่นและจริงจัง

หนักแน่นและจริงจังเพราะว่าเป็นการพอแล้วที่มีรากงอกมาจากการยืนยันซ้ำว่า “ผมคิดมาแล้ว ผมตัดสินใจแล้ว”

จึงไม่แปลกที่พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์จะบอกด้วยว่า

“ถ้าผลงานที่รัฐบาลทำมาแล้วดีก็ทำต่อไป ที่ไม่ดีก็ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ถ้ามีอะไรให้ผมช่วยก็บอกมา ผมยินดีให้คำปรึกษาอย่างเต็มที่ เพื่อชาติ เพื่อประชาชน เพื่อสถาบันสูงสุดที่ผมเทิดทูนด้วยชีวิต”

จากการตัดสินใจเช่นนั้นเองทำให้ทุกสายตาทันไปทอดมองพล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ หัวหน้าพรรคชาติไทยอย่างพร้อมเพรียงกัน

ทั้งๆ ที่ตลอดการดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคชาติไทยสืบต่อจากพล.ต.ประमाण อติเรกสาร นับแต่การเลือกตั้งเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๒๙ เป็นต้นมา ทิศทางการหาเสียงล้วนเป็นทิศทางเพื่อหนุนพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี

คำตอบที่ว่า “ผมพอแล้ว” ของพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ จึงส่งผลสะท้อนโดยตรงไปยังพล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ

ไม่เพียงแต่ทาง ๑ ทำให้พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ ต้องได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีตั้งแต่วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๓๑

เพราะว่าพรรคชาติไทยได้รับเลือกตั้ง ๘๗ เสียง เป็นจำนวนมากที่สุด

ขณะที่พรรคกิจสังคมมี ๕๔ เสียง พรรคประชาธิปัตย์มี ๔๘ เสียง พรรคราษฎรมี ๒๑ เสียง และพรรคสหประชาธิปไตยมี ๕ เสียง

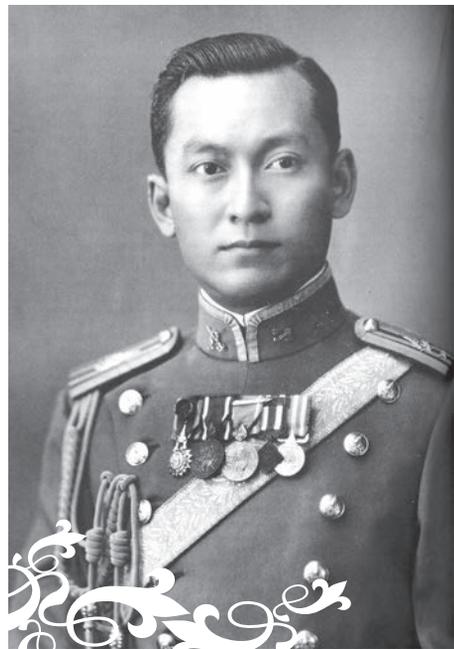
รวมเป็น ๒๑๕ เสียงจากจำนวน ส.ส.ทั้งสิ้น ๓๕๗ เสียง

ขณะเดียวกัน ทาง ๑ พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณยังได้รับพระราชทานยศเป็น “พลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก” ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๓๑ อีกด้วย

คำถามมีได้อยู่ที่ว่าเหตุปัจจัยอะไรทำให้พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีต่อจาก พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ประการเดียว หากคำถามที่สำคัญเป็นอย่างมากยังอยู่ที่ว่าอะไรคือเหตุปัจจัยอันนำไปสู่บทสรุปที่ว่า “ผมพอแล้ว” จากปากของพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์อีกด้วย

เพราะหากไม่มีบทสรุปที่ว่า “ผมพอแล้ว” โอกาสที่พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณจะได้ดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีย่อมเป็นไปได้ยากอย่างยิ่ง

คล้ายกับว่าบทสรุปที่ว่า “ผมพอแล้ว” ของพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์จะมาจากปัจจัยภายในคือการตัดสินใจของพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์อย่างเป็นด้านหลัก

นั่นก็คือการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องมายาวนานถึง ๘ ปี ๕ เดือน

กระนั้นปัจจุบัน “ภายนอก” อันเป็นสภาพทางการเมืองในระยะเวลานั้นก็มีความสำคัญที่ไม่อาจปฏิเสธบทบาทและความหมายได้เช่นเดียวกัน

หากไม่สามารถทำความเข้าใจถึงปัจจุบัน “ภายนอก” อันเป็นลักษณะในทางภววิสัยในทางการเมืองที่คุกรุ่นมาตั้งแต่ภายหลังการเลือกตั้งเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๒๙ และรุนแรงขึ้นเป็นลำดับในระหว่างการเลือกตั้งเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๓๑ ก็ยากจะเข้าใจความเป็นจริงได้ครบถ้วน

เพราะว่าปัจจุบัน “ภายนอก” เหล่านี้เองที่เกื้อหนุนให้กับ พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ

๒

พฤษภาคม ๒๕๓๑

ณ สามพราน

ทั้งๆ ที่ในการเลือกตั้งเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๓๑ พรรคชาติไทย ได้รับเลือกตั้ง ส.ส.เข้ามามากเป็นอันดับ ๑ ด้วยจำนวน ๘๗ จากจำนวน ส.ส.ทั้งสิ้น ๓๕๗ คน

เหตุใด **พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ** หัวหน้าพรรคชาติไทยจึงไม่กล้าประกาศตนเป็นแกนนำในการจัดตั้งและเสนอตัวเองเข้าดำรงตำแหน่งเป็น “**นายกรัฐมนตรี**”

ประการ ๑ เพราะว่า ๘๗ คนเป็นจำนวนที่น้อยนิดเป็นอย่างยิ่ง เป็นจำนวนที่น้อยนิดกว่า ๑๗๙ คนซึ่งถือว่ามากกว่าจำนวนกึ่งหนึ่งของ ส.ส.ทั้งหมด ๓๕๗ คน

พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ ย่อมตระหนักได้เป็นอย่างดีว่า จำนวน ๘๗ ส.ส.ที่มีอยู่นั้นยังไม่สามารถดำเนินการอะไรได้ เพราะบทเรียนจากที่พรรคประชาธิปัตย์เคยได้รับเลือกจำนวนมากถึง ๑๐๐ คน เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๒๙ นับว่าเป็นบทเรียนอันเด่นชัด

เด่นชัดกว่ามีส่ว ๑ ภายในพรรคประชาธิปัตย์ต้องการผลักดัน

นายพิชัย รัตตกุลให้เป็นแคนดิเดตนายกรัฐมนตรี “นายกรัฐมนตรีนครินทร์” กับพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ แต่ในที่สุดก็ลงเอยด้วยความขัดแย้งและแตกแยกกันภายในพรรคกระทั่งเกิด “กลุ่ม ๑๐ มกราคม” ขึ้นในเวลาต่อมา

ประการ ๑ เพราะข้อตกลงในลักษณะ “สัญญาสุภาพบุรุษ” เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๓๑ ของพรรคชาติไทย พรรคกิจสังคม พรรคประชาธิปไตย พรรคประชาธิปไตย พรรคราษฎร พรรคสหประชาชาติไทย

เป็นข้อตกลงที่รับรู้กันว่าจะสนับสนุนพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์เป็นนายกรัฐมนตรี

สัญญาแห่งข้อตกลงนั้นแม้ไม่ได้มีการจัดทำ “สัตยาบัน” และร่วมลงนาม แต่ก็ถือว่าเป็นการแสดงออกที่นำไปสู่ความเชื่อว่า ๕ พรรคการเมืองที่เคยร่วมรัฐบาลภายหลังการเลือกตั้งเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๒๙ จะยังคงสนับสนุนพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ให้เป็นนายกรัฐมนตรีอีกต่อไป

นั่นก็คือการร่วมกันตีกรอบที่สวนสามพรานของบุคคลระดับหัวหน้าพรรคและแกนนำสำคัญของพรรคชาติไทย พรรคกิจสังคม พรรคประชาธิปไตย พรรคราษฎร พรรคสหประชาชาติไทย

พรรคชาติไทย คือพล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ

พรรคกิจสังคม คือพล.อ.อ.สิทธิ เสวตศิลา

พรรคประชาธิปไตย คือนายประจวบ ไชยสาส์น

พรรคราษฎร คือพล.อ.เทียนชัย สิริสัมพันธ์ ขณะที่พรรคสหประชาชาติไทย คือพล.อ.พล เริงประเสริฐวิทย์

พล.อ.ประจวบ สุนทรางกูร กล่าวว่

“คนที่ไปตีกรอบด้วยคงจะหนุนท่านพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ไม่เช่นนั้นคงไม่ไปตีกรอบด้วยแน่”

เช่นเดียวกับที่พล.อ.เทียนชัย สิริสัมพันธ์บอก

“การผืนีกกำลังพรรคร่วมรัฐบาลได้มีการตกลงเป็นสัญญาสุภาพบุรุษกันมานานแล้ว”

ขณะที่ **พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ** บอกว่า “ตอนไปตีกอล์ฟที่สวนสามพราน พลเอกเปรมขอให้พรรคร่วมรัฐบาลหันหน้าเข้าหากัน คำพูดที่ว่าให้ทุกพรรคหันหน้าเข้าหากันนั้น พลเอกเปรมเป็นคนพูดโดย **พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ** นั่งฟังอยู่ด้วย และทุกคนที่ได้ยินก็ไม่มีปัญหา กันเลย”

เมื่อนักข่าวถามว่า “ได้มีการพูดถึงการสนับสนุน พลเอกเปรม เป็นนายกรัฐมนตรีหรือไม่” คำตอบจาก **พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ** คือ

“ปิดโถ่เอ๊ย แค่นี้แล้วจะให้พูดอะไรอีก”

การหาเสียงก่อนการเลือกตั้งในเดือนกรกฎาคม ๒๕๓๑ จึงเป็นการหาเสียงบนพื้นฐานที่พรรคชาติไทย พรรคกิจสังคม พรรคประชาธิปไตย ธิปไตย พรรคราษฎร พรรคสหประชาธิปไตย ประกาศสนับสนุน **พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์**

ขณะเดียวกัน **พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์**เองก็ไม่ได้เคยแสดงท่าทีว่าจะรับหรือปฏิเสธตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

ยิ่งกว่านั้น ภายในถ้อยแถลงของ **พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ** ก็มีรายละเอียดบางประการที่ไม่ควรมองข้าม นั่นก็คือรายละเอียดที่ **พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์**ขอให้พรรคร่วมรัฐบาลหันหน้าเข้าหากันนั้น เป็นการพูดโดยมี **พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ** นั่งฟังอยู่ด้วย

อย่าลืมเป็นอันขาดว่าในเดือนพฤษภาคม ๒๕๓๑ **พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ** ดำรงตำแหน่งเป็น “**ผู้บัญชาการทหารบก**” และ “**ผู้บัญชาการทหารสูงสุด**”

อย่าลืมเป็นอันขาดว่าภายหลังการเลือกตั้งเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๓๑ **พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ** กับ **พล.ต.มงคล อัมพรพิสิฏฐ์** คือ

“มือ” ทางการเมืองของพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ในการจัดตั้งรัฐบาล
การเน้นย้ำว่าการพูดของพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์เป็นการ
พูดขณะที่พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธนั่งฟังอยู่ด้วย จึงมีความสำคัญเป็น
อย่างสูงสำหรับสภาพทางการเมืองของไทยเมื่อเดือนพฤษภาคม
๒๕๓๑

สภาพทางการเมืองเช่นนี้พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณรับรู้มา
ได้อย่างลึกซึ้งที่สุด

๓

กรกฎาคม ๒๕๓๑ ชวลิต ยงใจยุทธ

ต้องยอมรับว่าการเคลื่อนไหวของพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๓๑ ที่สนามกอล์ฟสวนสามพราน มีนัยยะสำคัญทางการเมืองหลายประการ

ประการ ๑ เป็นการเคลื่อนไหวภายหลังประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎรเพียง ๑ วัน

ประการ ๑ เป็นการเคลื่อนไหวโดยมี “ตัวแทน” จากพรรคร่วมรัฐบาลเดิม คือพรรคชาติไทย พรรคกิจสังคม พรรคประชาธิปัตย์ พรรคราษฎร พรรคสหประชาธิปไตยร่วมอยู่ด้วยอย่างครบครัน

ประการ ๑ เป็นการเคลื่อนไหวโดยมี **พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ** ร่วมอยู่ด้วยอย่างใกล้ชิด

การปรากฏขึ้นของ **พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ** เป็นเหมือน “สัญญาณ” ในทางการเมือง เพราะว่า **พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ** ไม่เพียงแต่จะดำรงตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการทหารบกและผู้บัญชาการทหารสูงสุด

หากแต่ยังคงเคยดำรงตำแหน่งเป็น “นายทหารคนสนิท” รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงกลาโหมที่ชื่อพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์

และเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๒๙ ก็ได้รับแต่งตั้งให้เลื่อน
จากตำแหน่งเสนาธิการทหารบกขึ้นเป็นผู้บัญชาการทหารบกภายหลัง
พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์สั่งปลดพล.อ.อาทิตย์ กำลังเอกออกจาก
ตำแหน่ง

**นัย-ยะทางการเมืองเช่นนี้มีหรือที่คนระดับพล.ต.ชาติชาย
ชุนหะวัฒน์จะมองไม่ทะลุ**

หากย้อนกลับไปศึกษาวิถีการเคลื่อนไหวของพล.ต.ชาติชาย
ชุนหะวัฒน์ และพรรคชาติไทย นับแต่การยุบสภาฯ เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม
๒๕๓๑ กระทั่งการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๓๑

ก็จะมองเห็นความระมัดระวังในเรื่องตำแหน่ง “นายกรัฐมนตรี”
อย่างเป็นพิเศษ

ไม่เพียงแต่พล.ต.ชาติชาย ชุนหะวัฒน์จะตระหนักในปัญหา
ของพรรคประชาธิปไตยที่เกิดขึ้นเนื่องจากการเคลื่อนไหวก่อนและหลัง
การเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๒๙

**หากบทเรียนที่สำคัญเป็นอย่างมาก คือบทเรียนภายในพรรค
ชาติไทย**

เป็นบทเรียนจากการยุบสภาฯ เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๒๖ และ
การเลือกตั้งทั่วไปเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๒๖

เป็นการเลือกตั้งที่พรรคชาติไทยได้รับเลือกเข้ามา ๗๒ คน

เป็นการเลือกตั้งที่หัวหน้าพรรคชาติไทย พล.ต.ประमाण อธิ-
เรกสารเสนอตัวเองเข้าชิงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีกับพล.อ.เปรม ติณ-
สูลานนท์

แต่ในที่สุดก็ต้องพ่ายแพ้กระทั่งต้องกลายเป็นพรรคฝ่ายค้าน

เป็นพรรคฝ่ายค้านอย่างที่แกนนำสำคัญบางคนในพรรคชาติไทย

สรุปว่าทำให้ต้องอดอวยากปากแห้ง

และกลายเป็นเหตุปัจจัยหนึ่งที่ทำให้พล.ต.ประमाण อติเรกสาร ต้องพ้นจากตำแหน่งหัวหน้าพรรค และตำแหน่งหัวหน้าพรรคชาติไทย ตกเป็นของพล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ ภายหลังจากการยุบสภาฯ เมื่อเดือน พฤษภาคม และการเลือกตั้งเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๒๙ ในที่สุด

เป็นเหตุปัจจัยที่รำลึกกันว่ามีเงินกว่า ๕๐ ล้านบาทจากใครบางคนเข้ามามีส่วนร่วมทำให้เกิดการแปรเปลี่ยน

จึงไม่แปลกที่พรรคชาติไทยและพล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณจะขึ้นในหลักการสนับสนุนให้พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์เป็นนายกรัฐมนตรีต่อไปอีก

ไม่ว่าจะเป็นถ้อยแถลง เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๓๑ ที่ว่า

“โดยส่วนตัวสนับสนุนพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ การผสมแล้วแต่คนกลางผู้มาเป็นนายกฯ จะให้พรรคการเมืองใด”

และอีกครั้งเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๓๑

“ความจริงก็คือมีพรรคการเมือง ๒ ฝ่าย คือฝ่ายที่เอาพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ กับฝ่ายไม่เอาพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์เท่านั้น โดยส่วนตัวผมคิดว่าท่านพลเอกเปรมมีโอกาที่จะกลับมาเป็นนายกฯ อีกมากที่สุด”

พร้อมทั้งกล่าวด้วยว่า “ลองให้นายกฯ ที่มาจากการเลือกตั้งเป็นจริงๆ สิ โคนตีตายเลย”

ขณะที่ด้าน ๑ พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณพูดถึงตัวเองว่า “ผมไม่พร้อมเพราะผมอายุมากแล้ว ผมแก่แล้วทำไม่ไหว ตอนนี้อยู่ ๖๙ ปี”

ด้าน ๑ ก็กล่าวถึงพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ว่า

“ผมเห็นว่าท่านยังสุขภาพแข็งแรง ท่านรู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาว พยายามประสานประโยชน์ให้ทุกฝ่ายเข้าหากัน ต่างประเทศ

ล้วนให้การยอมรับ”

อย่าได้แปลกใจไปเลยหากได้ยินถ้อยแถลงจากพล.ต.ชาติชาย
ชุนhovenเช่นนี้ ก็อย่างที่สรุปว่าสภาพการเมืองเช่นนี้ พล.ต.ชาติชาย
ชุนhovenรับรู้มาอย่างลึกซึ้งที่สุด
เป็นการรับรู้มาด้วยชีวิตทั้งชีวิตเลยทีเดียว

๔

บ้านพลับพลายไชย เมษายน ๒๕๖๕

พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ เกิดเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๕ ที่บ้านพลับพลายไชยของคุณตาลิ้มเจียง

เป็นการเกิดในขณะที่บิดาครองยศ ร.ท. และศึกษาอยู่ในโรงเรียนเสนาธิการทหารบก

ที่น่าสนใจเป็นอย่างมากก็คือบิดาซึ่งเป็นลูกชาวสวนเมืองสมุทรสงครามเข้าเป็นนักเรียนนายสิบทหารบกแห่งจังหวัดราชบุรี จากนั้นก็สอบไล่ได้คะแนนเยี่ยมและอยู่ในเกณฑ์ที่จะเข้าศึกษาในโรงเรียนนายร้อยทหารบกได้

นักเรียนนายสิบผินจึงกลายเป็นนักเรียนนายร้อยผินในปี พ.ศ. ๒๕๕๒

น่าสนใจอีกตรงที่ นักเรียนนายร้อย รุ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๖๐ นายนั้นเลขประจำตัว ๒๑๗๕ เป็นนร.แปลก เลขประจำตัว ๒๑๔๘ เป็นนร.บัตร เลขประจำตัว ๒๑๕๔ เป็นนร.จิต เลขประจำตัว ๒๕๗๕ เป็นนร.มังกร เลขประจำตัว ๒๕๗๐ เป็นนร.ควน

ต่อมานนร.แปลกก็คือจอมพลแปลก พิบูลสงคราม

ต่อมานนร.บัตรก็คือพล.ต.อ.อดุล อดุลเดชจรัส

ต่อมานนร.จิตก็คือพล.อ.จิร วิชิตสงคราม

ต่อมานนร.มังกรก็คือพล.อ.มังกร พรหมโยธี

ต่อมานนร.ควั่นก็คือพล.อ.พิชิต เกรียงศักดิ์พิชิต

และต่อมานนร.ผินก็คือจอมพลผิน ชุณหะวัณ เป็นผู้บัญชา
การทหารบกต่อจากจอมพลแปลก พิบูลสงคราม

พื้นฐานของบิดาและพื้นฐานที่สัมพันธ์กับจอมพลแปลก
พิบูลสงครามจึงสำคัญเป็นอย่างสูง

เมื่อเกิดสถานการณ์ยืดยาดำนาจและเปลี่ยนแปลงการปกครอง
เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณอายุ
เพียง ๑๐ ปี

ยิ่งกว่านั้น พ.ต.หลวงชำนาญยุทธศาสตร์ (ผิน ชุณหะวัณ) ก็
มิได้เป็นสมาชิก “คณะราษฎร”

ทั้งยังถูกตั้งข้อสงสัยว่าอาจเป็นสายให้กับฝ่ายของ “เจ้านาย”
กระทั่งถูกย้ายจากกองพลที่ ๒ เข้าประจำกรมยุทธการทหารบกเมื่อ
เดือนสิงหาคม ๒๔๗๕

และถูกย้ายเข้าประจำกรมยุทธศึกษาทหารบกเมื่อเดือนเมษา-
ยน ๒๔๗๖

อย่างไรก็ตาม เมื่อเกิดกรณี “กบฏบวรเดช” โดยการก่อการ
ของกองกำลังทหารส่วนใหญ่จากภาคตะวันออกเฉียงเหนือระหว่าง
วันที่ ๑๑-๒๕ ตุลาคม ๒๔๗๖ พ.ต.หลวงชำนาญยุทธศาสตร์ได้มี
บทบาทเข้าร่วมในการปราบปราม

โดยประจำอยู่ในกองบังคับการผสมที่มีพ.ท.หลวงพิบูลสงคราม
เป็นผู้บังคับการ

จึงไม่แปลกที่เมื่อเสร็จสิ้นการปราบกบฏ พ.อ.พระเจี๊วงค์-

ปัจจุบันได้เลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการมณฑลทหารบก
ที่ ๓

พ.ต.หลวงชำนาญยุทธศาสตร์ก็ได้เป็นเสนาธิการมณฑลทหาร
บกที่ ๓ ในเดือนมกราคม ๒๔๗๖

แม้ว่าบิดาของพล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณมิได้เป็นสมาชิก
“คณะราษฎร” แต่ก็ยังเป็นเพื่อนนักเรียนนายร้อยร่วมรุ่นกับพล.อ.หลวง
พิบูลสงคราม ซึ่งมีบทบาทเป็นอย่างสูงในกองทัพนับแต่เป็นผู้บังคับ
การในการปราบ “กบฏวรเดช” เมื่อเดือนตุลาคม ๒๔๗๖

การเติบโตใหญ่ของพ.ต.หลวงชำนาญยุทธศาสตร์ บิดาพล.อ.
ชาติชาย ชุณหะวัณจึงเกี่ยวเนื่องและสัมพันธ์กับการเติบโตใหญ่ของ
พล.อ.หลวงพิบูลสงครามอย่างแนบแน่น

ชีวิตของพล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณก็สัมพันธ์กับสภาพการณ์
นี้อย่างแนบแน่นเช่นเดียวกัน

นอกเหนือจากปัจจัยที่พ.ต.หลวงชำนาญยุทธศาสตร์เป็นเพื่อน
นักเรียนนายร้อยร่วมรุ่นกับพล.อ.หลวงพิบูลสงครามที่ทำให้ภายหลัง
สถานการณ์เมื่อเดือนตุลาคม ๒๔๗๖ ได้เติบโตใหญ่ในเส้นทางทหาร
เป็นลำดับ

นั่นก็คือ เดือนมีนาคม ๒๔๗๖ ได้เลื่อนขึ้นเป็นรองผู้บัญชาการ
มณฑลทหารบกที่ ๓ ภายหลังพล.อ.พระเจีริกปัจจุบันถึงแก่กรรม

ขณะเดียวกันก็ยังรักษาการในตำแหน่งเสนาธิการมณฑลทหาร
บกที่ ๓ ด้วย

เดือนเมษายน ๒๔๗๗ ก็ได้เลื่อนขึ้นครองยศเป็นพ.ท. และใน
เดือนสิงหาคม ๒๔๗๘ ก็ดำรงตำแหน่งเป็นรองผู้บัญชาการมณฑลทหาร
บกที่ ๓ เพียงตำแหน่งเดียว

และขึ้นเป็นผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๓ ในเดือนพฤศจิกายน
ปี ๒๔๗๘